

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1803-9

28. januar 2021

Statsbudsjettet 2021 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet	2
2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon	2
2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning	4
2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre	4
2.2 Styringsinformasjon	4
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021	5
3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50	5
3.1.1 Presiseringer av bevilgningen	5
3.2 Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51	6
3.3 Utbetalingsplan	6
3.4 Orienteringssaker	7
4. Felles post for virksomhetskostnader	7
5. Rapportering	7
6. Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2020-2021) for Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Innst. 12 S (2020-2021). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir styringssignaler til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Basisbevilgninger m.m.

Videre viser vi til Prop. 1 S (2020-2021) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement, for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt følgende mål for Forskningsrådet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Av de fem målene for Forskningsrådet, som alle er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger, er det særlig Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå de overordnede landbruks- og matpolitiske målene – *matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*.

I Meld. St. 4 (2018-2019) *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028*, er Landbruks- og matdepartementets forskningsområder særlig relevant innenfor de langsiktige prioriteringene "*Klima, miljø og miljøvennlig energi*", "*Muliggjørende og industrielle teknologier*" og "*Samfunnssikkerhet og samholdighet i en globalisert verden*".

Landbruks- og matdepartementet legger vekt på målrettet og effektiv bruk av midler til forskning og innovasjon, slik det går frem av relevante meldinger og strategier. Videre er det viktig at kunnskap og kompetanse blir gjort lett tilgjengelig for næring og forvaltning.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal fremskaffe kunnskap på prioriterte landbruks- og matpolitiske områder. Departementet viser til at reindrift er en del av landbruksbegrepet.

Landbruks- og matdepartementet sine prioriteringer vil i all hovedsak dekkes opp av de tre delporporteføljene "mat og bioressurser" og "naturmangfold og miljø" som dekker programmene *BIONÆR (Bærekraftig verdiskaping i mat og biobaserte næringer)* og *MILJØFORSK*

(*Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling*), og "energi og lavutslipp" som dekker ENERGIX-programmet (*Stort program energi*).

I 2021 vil departementet særlig prioritere forskningsaktivitet rettet mot klimatilpasset og bærekraftig matproduksjon. Videre er departementet opptatt av forskning på områder som bidrar til å ta vare på og utvikle arbeidet med å sikre mattryggheten i Norge, og plante- og dyrehelse i et endret klima. Kunnskap som kan bidra til at Norge fremdeles har Europas laveste forbruk av antibiotika i husdyrproduksjonen er blant disse områdene. I tillegg vil kunnskap innenfor dyrevelferd være viktig.

Departementet vil også legge vekt på kunnskap som kan bidra til å styrke skogens rolle i klimasammenheng, både som karbonlager og som erstatning for produkter basert på fossilt karbon. I dette vil kunnskap for å avveie hensyn til skognæringen, miljø- og naturverdier i skog og skogens rolle i klimasammenheng være viktig. Innsatsen på området må ses i sammenheng med strategidokumentet *Skog- og trenæringa – ein drivar for grøn omstilling*.

Landbruks- og matforskningen skal bidra til økt innovasjon, kommersialisering og konkurransekraft i de mange næringene i landbruket, blant annet for å ta ut potensialet som ligger i bioøkonomien.

Departementet vektlegger økt internasjonalisering av forskning som støtter opp under de landbruks- og matpolitiske målene. Norges forskningsråd skal legge til rette for at den nasjonale forskningsaktiviteten på området videreutvikles i strategisk, tematisk og finansielt samspill med EU-forskningen, jf. tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet.

Forskning er viktig for å støtte opp under behovet for kunnskap i forvaltningen. Det gjelder på alle ansvarsområdene til departementet. Offentlige og private aktører står i stor grad overfor de samme kunnskapsbehovene innenfor områder som nok og trygg mat, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping og sysselsetting i landbruks- og matnæringene. I denne sammenhengen er det behov for både brukerstyrt forskning og forskning for forvaltningen. Det vises her til at departementet i 2019 videreførte ordningen med forskning for Mattilsynet.

Forventninger til samarbeid med andre aktører

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av å øke innovasjonsgraden i sektoren, og kommersialisering av forskningsresultater. Dette forutsetter samarbeid mellom relevante virkemiddelaktører, og departementet viser her til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer. Videre er departementet opptatt av god samordning og prioritering av forskningsoppgaver mellom Forskningsrådet og styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og styret for Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA).

Det er viktig at de landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene øker sin deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Landbruks- og

matdepartementet er opptatt av at norske landbruks- og matfaglige forskningsmiljøer fortsatt opprettholder sin høye deltakelse ved overgangen til Horisont Europa. Den nasjonale innsatsen på området landbruk, mat og klima skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change. Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning, blant annet gjennom samarbeidet i Nordisk komité for landbruks og matforskning (NKJ).

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikkkutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever tilgang på oppdatert kunnskap.

Forvaltningen har behov for kunnskap for å sikre nok og trygg mat, god dyre- og plantehelse, god dyrevelferd, samtidig som det tas hensyn til miljø og klima. Landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen er også sentralt. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Forskningsrådet spiller en sentral rolle i å sikre god forskningsformidling, og vil på den måten bidra til at resultater fra forskning tas i bruk. Det forventes at Forskningsrådet bidrar til forskningsformidling og informerer departementet om resultater fra forskningen på egnet vis.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store omstillinger. Samtidig er det store muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, *punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2021 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2021

For 2021 stiller Landbruks- og matdepartementet følgende beløp til rådighet for Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet,	228 235 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	193 568 000
Sum	421 803 000

Departementet orienterer om at 3 mill. kroner av bevilgningen som fremkommer under kap. 1137 post 50 i Prop. 1 S (2020-2021) er holdt tilbake. Midlene vil gå til kortsiktige forskningsbehov.

3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2021 legges det opp til fordeling på følgende delporteføljer, som i all hovedsak dekker departementets sektorpolitiske prioriteringer som omtalt under 2.1.1:

Temaområde/delportefølje	Kr
Mat og bioressurser	201 059 000
Naturmangfold og miljø	4 818 000
Energi og lavutslipp	11 755 000

3.1.1 Presiseringer av bevilgningen

Ny kunnskap, og tett kobling mellom forskningsmiljø og næringsliv, er viktig for at landbrukets mange små og mellomstore bedrifter skal være konkurransedyktige og kunne omstille seg i en økonomisk krevende tid som følge av Covid-19. Departementet vil i 2021 prioritere 20 mill. kroner til forskningsaktivitet som kan bidra til å fremme teknologiutvikling, grønn omstilling i næringslivet og utvikling av nye arbeidsplasser, med vekt på klimatilpasset og bærekraftig matproduksjon. Disse områdene følger opp regjeringens Langtidsplan for

forskning og høyere utdanning, og Handlingsplanen for bærekraftige matsystemer i norsk utenriks- og utviklingspolitikk 2019 – 2023, Mat, mennesker og miljø.

Den nasjonale innsatsen på området landbruk, matsikkerhet og klimaendringer skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change.

Departementet er opptatt av at forskningen skal være relevant for næring og forvaltning. For å ivareta dette ber departementet om at Forskningsrådet, som en del av en helhetlig porteføljestyring, etterstreber en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse spesifikke utfordringer og større tverrfaglige prosjekter.

3.2 Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter grunnbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Veterinærinstituttet (VI) og Ruralis. For 2021 stiller Landbruks- og matdepartementet til rådighet 193 568 000 kroner over posten. I dette inngår 2 mill. kroner som er overført fra Klima- og miljødepartementet, og som tidligere har blitt tildelt til strategiske instituttsatsinger i NIBIO.

Midlene over posten skal i sin helhet disponeres innenfor Landbruks- og matdepartementets sektoransvar, dvs. tildeles NIBIO, VI og Ruralis.

For 2021 skal 1 pst av bevilgningen over kap. 1137 post 51, fratrukket husleiekompensasjonen til NIBIO, fordeles til NIBIO, VI og Ruralis etter oppnådde resultater ut fra gjeldende indikatorer.

3.3 Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 210 901 500
- Medio august med kr 210 901 500

De midler som Landbruks- og matdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Landbruks- og matdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

3.4 Orienteringssaker

Departementet har satt av 9 097 670 kroner til husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1 724 911 kroner i rammen til post 50 og 7 372 758 kroner i rammen til post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Landbruks- og matdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Departementet ber i tillegg om at det rapporteres på innsats (aktivitet) fordelt på departementets tematiske områder, herunder antall pågående, innvilgede og avsluttede prosjekter i budsjettåret, samt midler til disse. Videre bes Forskningsrådet om å gi kvalitative vurderinger av resultater og effekt på departementets områder, jf. mal for årsrapportering. Dette underbygges av eksempler på pågående og avsluttede forskningsprosjekter.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2021. Vårmøtet vil være konsentrert rundt Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2020. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2023.

Med hilsen

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anine Norgren-Jahnsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen